

Motion till riksdagen 2005/06:N474

av Lars Lindblad m.fl. (m, fp, kd, c)

Skåne som en framtidsregion

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av regional tillväxtpolitik.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den regionala beslutskraften och beslutskompetensen bör utvidgas för Skånes del.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en ny bostadspolitik som motverkar bostadsbristen i Skåne.²
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en gemensam dansk-svensk 24-timmarsmyndighet.¹
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skattekompensationen från Danmark till Sverige bör fördelas ut till Region Skåne och de skånska kommunerna.³
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av omförhandling av skatteavtalet med Danmark avseende bemanningsföretags möjligheter att verka på båda sidor om Öresund.⁴
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om satsningar på skånsk infrastruktur.⁵
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de prioriteringar som görs i RTI-planen bör öka i betydelse i samband med fördelningen av de nationella infrastruktursatsningarna.⁵
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utbyggnad av E 22.⁵
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en tidtabell för byggandet av en förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör, den s.k. HH-förbindelsen.⁵
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en järnvägsförbindelse mellan Kastrup och Sturup.⁵

Fel! Okänt namn på

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Skåne skall få gå före och bli försöksregion för förenklade regler vad avser skattepolitik, förenklingar för företagande, arbetsrättslagstiftning och arbetskraftsinvandring.⁴
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Skåne skall få gå före och bli försöksregion för skatteavdrag för hushållsnära tjänster.⁴
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om gårds- och fabriksförsäljning samt provsmakning av alkoholhaltiga produkter.⁶
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om ett livsmedelsinnovationscentrum.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att alla delar av Skåne skall ha rätt till den trygghet som polisär närvaro innebär.⁷
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att den svenska och den danska staten borde stärka forskningssamarbetet kring livsmedel, medicin och bioteknik.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att regeringen på ett tydligt sätt bör engagera sig i arbetet för att få ESS till Skåne.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att Region Skåne borde erhålla resurser för att initiera samarbete mellan regionen och de nya medlemsländerna i EU.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att underlätta för studenter att studera på båda sidor av Sundet.⁸
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att svenska studenter bör erbjudas samma möjlighet som de danska studenterna vad avser stöd för resor över Sundet.⁸

¹ Yrkandena 2 och 4 hänvisade till KU.

² Yrkande 3 hänvisat till BoU.

³ Yrkande 5 hänvisat till FiU.

⁴ Yrkandena 6, 12 och 13 hänvisade till SkU.

⁵ Yrkandena 7–11 hänvisade till TU.

⁶ Yrkande 14 hänvisat till SoU.

⁷ Yrkande 16 hänvisat till JuU.

⁸ Yrkandena 20 och 21 hänvisade till UbU.

Motivering

En allians för ett bättre Skåne

Skåne behöver en ny regering. Efter många förlorade år där Skåne hamnat i strykklasse när det gäller statens satsningar så behövs det förändring. Det senaste exemplet på regeringens och riksdagsmajoritetens ignorans mot Skåne är när satsningen på en utbyggnad av E 22 ströks i syfte att stödja en annan regions utveckling. Allians för Skåne – Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet – lägger här fram en gemensam motion om de politiska beslut som vi tror är nödvändiga för att Skåne skall bli en än bättre landsända att leva i.

Öresundsregionen skulle kunna bli en tillväxtmotor för norra Europa. Om Skåne får rätt möjligheter kan skåningars företagande, arbete och nytänkande skapa nya resurser för angelägna satsningar i hela Sverige. Om Skåne får rätt möjligheter kan människor få lite mer av frihet och lite mer makt över sitt eget liv.

Att det för närvarande saknas visioner och framtidsstrategier blir tydligt när man jämför Skånes möjligheter med utfallet. Det görs långt ifrån tillräckligt för att röja de hinder som finns för integration, tillväxt och skapande. Skåne behöver en ny integrationspolitik, en offensiv tillväxtpolitik och en modern syn på gränsöverskridande regioner.

Tyvärr gör inte heller regeringsunderlagets skånska representanter i riksdagen tillräckligt för att uppmärksamma Skånes möjligheter och främja satsningar på skånsk utveckling, inte heller står de tillräckligt starkt upp för genuint skånska frågor. Detta är anledningen till varför Skåne och skåningarna ofta får stå tillbaka när det gäller viktiga satsningar.

Vår skånska allians för en ny borgerlig majoritet i riksdagen siktar därför både på att nå en ny regering och en ny kraft i värnandet om skånska intressen i riksdagen. I denna motion tar vi särskilt upp några strategiska frågor som måste lösas för att skapa större möjligheter för regional tillväxt – för att i större utsträckning ta till vara Skånes goda möjligheter.

Ett starkt Skåne är bra för Sverige

Det är tillväxt i ekonomin som en gång lyft Sverige ur fattigdomen. Det är tillväxt som förutsätts för fortsatt stärkt välstånd och möjligheter att stärka välfärden. Tillväxt kommer inte av sig självt utan skapas genom enskilda människors arbete, kunskap, nytänkande och entreprenörskap. Sverige behöver en offensiv tillväxtpolitik som röjer hinder för enskilda människors skapande.

I tillväxtdebatten används ofta ett övergripande nationellt perspektiv. Det är självklart och viktigt. Men man måste också komma ihåg att den nationella tillväxten byggs upp av regionala och lokala förhållanden. Sverige behöver både en nationell tillväxtpolitik med bättre företagarklimat och ett skattesy-

Fel! Okänt namn på

stem som värnar de välståndsbildande krafterna och en regional tillväxtpolitik som tar till vara lokal växtkraft, initiativkraft och entreprenörskap. Tillväxt är inget nollsummespel. Ett Skåne med stark tillväxt är bra för hela Sverige.

Olika regioner i Sverige utvecklas på olika sätt. Förutsättningarna är olika i olika delar av landet. Därför kan inte hela Sverige regionaliseras efter en och samma mall. Skall regionaliseringen bli riktigt lyckad måste den nationella rikriktningen ersättas, inte av regional rikriktning, utan av regional mångfald.

I en gränsregion som Skåne behövs en annan och större uppsättning kompetensområden för att underlätta Öresundsregionens integration jämfört med vad som behövs i en region i en annan del av landet, där utmaningarna och förutsättningarna är andra.

Olikhet och mångfald i ett så stort land som Sverige är en tillgång. Därför bör olika modeller för regionalisering kunna prövas i olika delar av landet, så att man på olika håll kan se vilka lösningar som bäst tar vara på de olika förutsättningarna som finns.

I Skåne råder bred politisk enighet om det positiva i att flytta ansvar från staten till regionen. Förhoppningen är att frågor om kommunikationer, näringsliv och kultur kan behandlas bättre med ett regionalt, skånskt perspektiv. Att denna åsikt är väl förankrad såväl bland beslutsfattare inom politik och näringsliv som i befolkningen i övrigt, visade den samstämmiga kritik som riktades mot regeringens försök att avbryta försöksverksamheten i slutet av förra mandatperioden.

Den regionala beslutskraften och beslutskompetensen måste utvidgas. Den s.k. PARK-kommitténs förslag angående Skåne bör i detta avseende betraktas som ett lägsta golv för omfattningen av den regionala beslutskraften. Huvudansvaret och tillhörande resurser som avser regionalpolitik, regional näringspolitik samt planering av regional transportinfrastruktur bör därför föras över från länsstyrelsen till regionen. Statliga medel för utvecklingsprojekt skall fördelas av regionen. Regionen skall också själv kunna fördela utvecklingsmedel till regionala kulturinstitutioner. Hur pengarna i den s.k. kulturpåsen skall fördelas inom Skåne måste vara ett beslut som skall tas i Skåne.

Den skånska ekonomins utveckling

Flera olika bedömningar har det senaste året pekat på att Skåne håller på att växa in i en allt viktigare ekonomisk roll. Särskilt tydligt är det om man ställer utvecklingen i Skåne i relation till övriga delar av Sverige. Skåne, som en del av Öresundsregionen, håller på att utvecklas till Sveriges kanske främsta tillväxtmotor.

Den nya positiva synen på den skånska växtkraften står i tydlig kontrast mot den bild av skånskt ekonomi som gällde för bara något årtionde sedan. Perioden 1970–1980 präglades av stagnation och i vissa fall tillbakagång. Under perioden passerade till exempel Stockholms län Köpenhamns huvudstadsregion i invånarantal. Under slutet av 80-talet och början på 90-talet befann sig Öresundsregionen i en djup ekonomisk kris. På den danska sidan

steg arbetslösheten med 5 procentenheter och på den svenska sidan med drygt 6 procentenheter.

Vid årsskiftet 2004/05 hade Skåne ca 1 161 000 invånare. Skånes folkmängd ökade med ca 8 200 personer under 2004. Skåne var för tredje året i rad det län, dit det flest inflyttare i förhållande till antalet utflyttare. Det totala inflyttningsnettot detta år var 7 200 personer. Skåne är fortfarande ett attraktivt län att flytta till.

Efter Öresundsbronns öppnande har invandringen från Danmark till Skåne mer än fyrdubblats. Ökningen består till största delen av danska medborgare som i stor utsträckning bosätter sig i eller kring Malmö kommun. År 2004 flyttade ca 3 200 personer från Danmark till Skåne, vilket är en ökning jämfört med 2003.

Det tycks också vara så att de personer som flyttar till Skåne generellt har högre utbildningsnivå än genomsnittet för landet, vilket också det är positivt för tillväxtkraften. Statistiken över nyföretagande visar att varannan nyföretagare har högskoleutbildning, vilket är betydligt mer än i övriga landet. Under perioden 1998 och 2002 startades totalt 1 805 nya högteknikföretag i Malmö–Lund-området enligt tidningen Ny teknik. Totalt var 21 371 personer sysselsatta i högteknikföretag 2002 i Malmö–Lund-regionen.

Det finns också mörka moln på den skånska, ekonomiska himlen. Ett av de tydligaste problemen i skånska ekonomi är den höga arbetslösheten. I Skåne, liksom i övriga landet, har arbetslösheten fastnat på en oacceptabelt hög nivå. Fram till ifjol sjönk antalet öppet arbetslösa något, men hela minskningen förklarades av en kraftig utbyggnad av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna och en ökning av förtidspensionärer. Under de senaste åren ökade den öppna arbetslösheten återigen. 6,5 procent av Skånes befolkning, mellan 18 och 64 år, är nu öppet arbetslösa eller i s.k. konjunktursåtgärder enligt AMS/SCB. För ungdomar födda utanför Norden mellan 20 och 24 år är det mycket allvarligt. Hela 24,1 procent av dessa står utanför den skånska arbetsmarknaden enligt samma källa.

I takt med Skånes ökade attraktivitet och den starka inflyttningen ökar bostadsbristen. De flesta skånska kommuner har i dag bostadsbrist. Den misslyckade bostadspolitiken håller på att bli ett allvarligt tillväxthinder. I de svenska regioner där växtkraften är som starkast är också bostadsbrist ett faktum. Priserna på småhus och bostadsrätter rusar i höjden och även i Skåne börjar s.k. svarta lägenhetsaffärer att uppstå. Det beror huvudsakligen på att det byggs för få hyreslägenheter. Skall Skånes potential kunna utvecklas fullt ut krävs att bostadspolitiken förändras. Äganderätten måste stärkas, bland annat måste upplåtelseformen ägarlägenheter snarast införas. Instansordningen inom PBL måste förkortas så att inte byråkrati hindrar byggandet av nya bostäder, hyressättningsystemet måste ändras så att det finns incitament att bygga hyreslägenheter och skatterna på boende måste sänkas.

Ytterligare ett mörkt moln är att man kan se en regional obalans inom Skåne. Mångfalden är en fördel för Skåne, men skall hela Skånes växtkraft kunna utnyttjas fullt ut krävs att Skåne blir rundare. För att stärka östra Skånes möjligheter är kommunikationerna avgörande. Skall Skånes potential kunna utvecklas fullt ut krävs dels en ny bostadspolitik, dels bättre kommuni-

Fel! Okänt namn på

kationer mellan de delar av Skåne som har en kraftig tillväxt av arbete och de delar som erbjuder ett attraktivt boende.

Det är viktigt att förbättra den offentliga servicen från myndigheternas sida i Skåne och Öresundsregionen. Inrättandet av en 24-timmarsmyndighet är en angelägen satsning. I dag finns det ett otal olika myndigheter som skall blandas in i medborgarnas dagliga liv. Man kan jämföra detta med det danska teknologiministeriet som utformat en "one-stop shop" för en rad myndighetstjänster. Man behöver inte veta vilken myndighet man skall vända sig till för att till exempel göra en ansökan. Med hjälp av digital signatur kan medborgarna utföra sina ärenden direkt på hemsidan. Samtliga kommuner använder portalen. Den svenska regeringen måste visa ledarskap och se till att en svensk 24-timmarsmyndighet snarast inrättas. Slutmålet borde vara en gemensam dansk-svensk myndighet.

Integrationen börjar ta fart

Ekonomisk verksamhet är till sin natur expansiv, nyfiken och gränsöverskridande. Men den är också beroende av vilka institutioner och spelregler som sätts upp. Nationsgränser kan vara effektiva hinder. Trots allt kan man se hur alltför många människor drar nytta av Öresundsregionens möjligheter. Arbetskraftspendlingen har ökat. Betydelsen av Öresundsbronns tillkomst kan inte nog understrykas.

Öresund Industri & Handelskammare visar i sitt årliga index över integrationen i Öresundsregionen en svag uppgång för integrationen det senaste året. På skalan där 100 motsvarar full integration ligger nuvärdet på 62. Detta visar att det finns mycket kvar att göra.

Målet för arbetskraftsintegrationen över Sundet måste vara att det är lika naturligt att pendla mellan Skåne och Själland som mellan Malmö och Lund. Även om man ser positiva tendenser är steget långt innan man nått dit.

Under 2004 reste i snitt 17 000 personer per dag med tåg över Sundet. 11 800 fordon körde dagligen över bron. Trafikökningen var första halvåret 2004 drygt 17 procent jämfört med första halvåret 2003.

Det skatteavtal som slöts mellan den svenska och den danska regeringen var välkommet. Men det innehåller en del brister, framför allt för kommunal- och landstingsnivå i Skåne. Kommunerna och landstingen erbjuder i dag samtliga invånare en hög service som betalas via skatten, sjukvård, skola, barnomsorg m.m. där möjlighet att ta ut avgifter är begränsade efter riksdagsbeslut. Enligt det tecknade skatteavtalet sker en avräkning mellan danska och svenska staten. Staten kompenserar sedan hela det svenska kommun- och landstingskollektivet via det generella statsbidraget, och inkomst- och kostnadsutjämnningen. Det enda rimliga är att compensationen från Danmark till Sverige fördelas ut till landstinget och kommunerna i Skåne och inte som i dag till alla kommuner och landsting i Sverige.

En stor brist i skatteavtalet är att det inte tar hänsyn till de särskilda förutsättningar som gäller för bemanningsföretag. De kommer, liksom tidigare, att hindras från att hyra ut arbetskraft över Sundet. Vi anser att bemanningsföre-

tagens anställda enbart skall beskattas i det land där de är anställda, dvs. där bemanningsföretaget har sitt kontor. Som det nu är måste de anställda och företaget skatta i två system, betala sociala avgifter till två system, begära jämkning etc., vilket gör att den administrativa tröskeln blir alltför stor och att den fria rörligheten för tjänster kraftigt inskränks. Avtalet måste på denna punkt kompletteras med en överenskommelse som också underlättar för bemanningsföretag.

Det är dags att öka tempot i integrationsarbetet. Särskild kraft bör läggas på att riva de barriärer som olika socialförsäkringssystemen innebär för pendlande arbetskraft. De svenska och danska regeringarna bör snarast upprätta en vitbok som tydligt listar vilka hinder som återstår för integrationen och inom vilken tidsperiod dessa skall avskaffas. Som ett led i att öka integrationen är det nödvändigt att ett antal av alla de hinder som finns för danska medborgare att röra sig fritt mellan Själland och Bornholm rivs. Gammal lagstiftning sätter för dessa människor begränsningar som inte existerar inom andra delar av EU. Det skulle också kunna leda till en bättre utveckling av färjetrafiken mellan Ystad och Rönne.

En satsning på integrationen i regionen måste också innebära krafttag för att bryta det utanförskap som upplevs av många människor med annan bakgrund än den svenska. Målet måste vara att gå från bidrag till arbete, från storstadssatningar fyllda med ord till konkreta insatser för att ge människor framtidshoppet åter. För Skånes framtid måste vi få en helt annan politik på detta område än den som nu bedrivs.

Skåne behöver en kraftfull tillväxtpolitik

Skall Skånes växtkraft tas till vara måste vi ha en infrastruktur som ger möjligheter att ta till vara initiativkraft, kunskap och entreprenörskap i hela Skåne och som klarar att bära de transportbehov som följer på ökad ekonomisk aktivitet.

De nationella och regionala vägarna och järnvägarna i Skåne behöver tillföras en större andel av landets samlade infrastrukturmedel, så att andelen står i rimligare proportion till behovet av infrastruktursatningar, antal invånare och antal olyckor. Dessutom behövs ett samlat grepp kring infrastrukturutbyggnaderna i Skåne. I det sammanhanget är Region Skånes arbete med den regionala planen för transportinfrastruktur (RTI-planen) central. Betydelsen av de prioriteringar som görs i RTI-planen bör öka i betydelse i samband med fördelningen av de nationella infrastruktursatningarna.

Tyvärr kan vi konstatera att regeringens infrastrukturpolitik tydligt har påverkats av Miljöpartiets och Vänsterpartiets utvecklings- och tillväxtfientliga inställning, vilket bland annat har inneburit att en rad viktiga projekt senarelagts. E 22 är av oerhört stor vikt för att ta till vara hela Skånes växtkraft. E 22:s utbyggnad sköts på framtiden, med osäker utgång, när regeringen bestämde sig för att flytta Skånes vägsatningar till en annan region. Prova därför alternativ finansiering för att skynda på utbyggnaden. En PPP-lösning (Private-Public Partnership) skulle kunna tidigarelägga utbyggnaden flera år.

Fel! Okänt namn på

I det sammanhanget är de nationella vägarna E 4 Helsingborg–Stockholm, E 6 Trelleborg–Malmö–Helsingborg–Göteborg och vidare mot Oslo betydelsefulla. Även E 65 mellan Ystad och Malmö är viktig. Dessa viktiga stråk måste i sin helhet ges motorvägsstandard, så att de svarar mot nuvarande och framtida transportbehov.

Vi har valt att fokusera på Europavägarna, men i samband med detta vill vi ändå lyfta fram att andra satsningar behöver göras. Exempel på detta är förbindelserna i öst-västlig riktning i södra Skåne som i dag är undermåliga. Extra resurser måste satsas för att förbättra t.ex. väg 11 och en utbyggnad av en syd-nordlig förbindelse i östra Skåne. Dessutom bör Simrishamnbanan snarast påbörjas för att underlätta järnvägspendlandet. Först då kommer Skåne att kunna utvecklas som en gemensam arbetsmarknadsregion.

Infrastrukturen i Öresundsregionen står inför en kraftig utveckling. Stora väg- och spåranslutningar från Kastrup till Köpenhamn och övriga Själland är färdigbyggda. Bron mellan Sverige och Danmark skapar förutsättningar för att knyta samman regiontrafiken på båda sidor Sundet. Fortfarande saknas dock ett antal strategiska beslut.

Citytunneln är en viktig förutsättning för att tågtrafiken skall utvecklas. I regeringens budgetförhandlingar med Vänsterpartiet och Miljöpartiet har man tydligt kunnat se att dessa vänsterpartier ständigt försökt försinka Citytunneln. Nu har bygget äntligen påbörjats. I detta sammanhang borde också en direkt järnvägsförbindelse mellan Kastrup och Sturup prioriteras som ett angeläget projekt.

Öresundsbroförbindelsen bör kompletteras med en nordlig fast förbindelse. Sedan Öresundsbrons tillkomst har arbetspendlarna i södra Öresundsregionen ökat med 280 procent medan siffran för norra Öresund är oförändrad, något som bland annat kan förklaras av den tidsödande transportvägen mellan Helsingborgs- och Köpenhamnsregionerna. Statsministern har vid flera tillfällen talat sig varm för en fast förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör. Vi är rädda för att HH-förbindelsen kommer att dras i långbänk lika länge som Öresundsbron. Det är dags för en tidtabell för HH-förbindelsen!

Europakorridoren med höghastighetståg från Stockholm, via en tunnel mellan Helsingborg och Helsingör, ned mot kontinenten är ett annat viktigt infrastrukturprojekt. Moderna snabbtåg har många fördelar – de är energisnåla, miljövänliga, säkra, bekväma och snabba.

Sturup utvecklas nu i allt större utsträckning i symbios med Kastrup och här är det framför allt viktigt med kommunikationerna till flygplatsen både vad avser kvaliteten på väg 108 och behovet av en järnvägsförbindelse.

Goda flygförbindelser är helt avgörande för Skånes växtkraft. Ängelholms flygplats, som fick internationell status 2003, har ökande passagerarantal och nya flygbolag har visat intresse för att trafikera Ängelholm. En fortsatt positiv och stabil utveckling av denna flygplats är mycket viktig för nordvästra Skåne, men också för den övergripande skånska trafiklogistiken.

Kristianstads flygplats vid Everöd är ytterligt viktig för hela nordöstra Skånes utveckling. Flyget är en viktig kommunikationslänk framför allt för företagandet. Det är därför mycket oroande att de statliga stöden till Everöd ifrågasätts. Den utredning som nu föreslår en gräns på 100 000 passagerare

per år för bidrag till mindre flygplatser är enligt vårt sätt att se det på helt fel väg, eftersom det skapar felaktiga incitament.

Skåne behöver bättre företagarklimat

Hela Sverige behöver bättre företagsklimat och bättre tillväxtpolitik. Tyvärr verkar inte regeringen vilja genomföra de viktigaste reformerna. Det handlar om skattepolitik, förenklingar för företagande, arbetsrättslagstiftning och arbetskraftsinvandring. Men också förenkling och effektivisering av miljöbalansen och plan- och bygglagen samt andra lagar som försvårar och försenar företagande behövs.

Det vore olyckligt om denna tveksamhet för alltid hindrar förändring. Utvecklingen kring Öresund är på många sätt en ny utmaning. Gamla regler och lagar som skapats med nationella förutsättningar som utgångspunkt kan därför inte alltid passa den nya internationaliserade verkligheten.

Efter euroomröstningen utlovades från regeringens sida att tillväxtpolitiken skulle sättas i fokus. Hittills har väldigt lite kommit ut i konkreta förslag. Istället ökar regelbördan för företagen, vilket är helt oacceptabelt.

Det är särskilt viktigt med ett bättre företagarklimat för en dynamisk region som Skåne. Vi vill därför att Skåne skall få gå före och bli försöksregion på flera av de områden som tidigare nämnts. Samtidigt skulle en sådan ordning skapa nya gränsdragningsproblem. Vi menar dock att Skåne på ett så avgränsat område som hushållsnära tjänster bör få genomföra försök med särskild lagstiftning alternativt särskilda skatteregler. Hushållsnära tjänster är en viktig bransch i en modern ekonomi. Om regeringen tvekar att genomföra en sådan politik för hela Sverige bör man allvarligt överväga att låta Skåne gå före. Ett lyckat skånskt försök på detta område kan på sikt innebära att Skåne får gå före också på andra områden. Det vore bra både för Skåne och för Sverige som helhet.

Turism och livsmedel framtidsbranscher för Skåne

Skåne står starkt på många områden. Vi tror att även turism- och livsmedelsbranschen har förutsättningar att växa sig än starkare.

Skånes närhet till kontinenten, den vackra miljön, ett intressant kulturliv och närheten till vatten är några av många faktorer som talar för att Skåne har en långt större potential för turism än vad nuvarande statistik tyder på. Sverige behöver en betydligt mer offensiv turistpolitik. En sådan politik måste innehålla alltifrån bättre regler för småföretag till en mer kvalificerad marknadsföring. För att stärka Skånes position finns det många exempel där Skånes sevärdheter och kultur diskrimineras mot liknande institutioner i Mälardalen. Här följer några exempel på intressanta turistobjekt som borde kunna få del av den statliga kakan.

Fornlämningen i Uppåkra uppskattas till drygt 40 hektar och har daterats till järnåldern (500 f.Kr.–1050 e.Kr.). En fornlämning av denna storlek och

Fel! Okänt namn på

betydelse skapar idag ett stort engagemang från både kommunen och regionen, men den måste även ha ett stort intresse för staten. Det måste vara självklart för staten att omdisponera medel från sina anslag för att även kunna stödja arkeologiska utgrävningar i Uppåkra.

Under Lunds universitet finns i dag flera museer. Ett av dessa är Lunds historiska museum. Detta museum har en särställning med i princip samma uppdrag för Sydsverige som Statens historiska museum har för resten av landet. Eftersom många arkeologiska fynd görs i de skånska jordarna ökar samlingarna för varje år. Ett annat exempel är Glimmingehus där statens engagemang borde ökas.

Det vore till gagn för den skånska landsbygden om fruktvinsproduktion åter kunde etablera sig som en näring. Nya arbetstillfällen skulle skapas och ökad avsättning ges för frukt- och bärödling. Det skulle även bidra till en ökad inhemsk turism. Ett viktigt steg vore att tillåta gårdsförsäljning av lokala produkter. Likaså finns det i Skåne stora lokala producenter av alkoholhaltiga produkter med kända varumärken som Åkesson vin, Kiviks musteri och Absolut Company i Åhus. Turister som besöker dessa ställen får inte köpa med sig det han/hon har provat.

Finland har precis som Sverige försäljningsmonopol på alkoholhaltiga drycker. Men där är det tillåtet för inhemska vinproducenter att bedriva gårdsförsäljning. Det har avsevärt gynnat de inhemska producenterna och dessutom inneburit en ny form av turistnäring. Intresset har varit stort för att åka runt på landsbygden och besöka vingårdar. Förvisso sker ett undantag från detaljhandelsmonopolet, men det är den enda lösning som kan förena näringsfriheten med den fria konkurrensen. Vad gäller alkoholpolitiska aspekter så innebär gårdsförsäljning naturligtvis en ökad tillgänglighet. Gårdsförsäljningen måste underkastas samma regler och samma tillsyn som annan alkoholförsäljning för att stävja att alkohol säljs till minderåriga. Sådant skall beivras på samma sätt som sker vad gäller restauranger eller Systembolagets butiker. I syfte att främja en växande besöksnäring bör gårdsförsäljning och provsmakning tillåtas.

Skånskt jordbruk består av 10 000 företag. Man brukar en halv miljon hektar åker, producerar en och en halv miljon ton spannmål, en halv miljon ton mjölk, 20 000 ton nötkött, 80 000 ton griskött och mycket annat. 27 000 personer är helt eller delvis sysselsatta i produktionen. Skåne är Sveriges kornbod och viktig för den svenska inhemska livsmedelsproduktionen. I Skåne finns ungefär hälften av Sveriges samlade FoU-resurser lokaliserade inom livsmedelsområdet. Till detta kommer en stark råvaruindustri inklusive växtförädling samt maskiner för livsmedelsproduktion. Den totala tillväxten för hela livsmedelsbranschen i Öresundsregionen bedöms ligga på mellan 2 och 5 procent, dvs. något över beräknad tillväxt i hela ekonomin.

Länsstyrelsen i Skåne har presenterat trendframskrivningar och gjort modellberäkningar som talar sitt tydliga språk: Skånskt jordbruk har goda förutsättningar att bli en än viktigare framtidsnäring.

Produktionen drivs med höga miljöhänsyn och med god djurhållning. Livsmedelsprodukternas kvalitet är hög och forskning och utveckling inom området tillhör de världsledande.

Skånsk livsmedelsproduktion är en tillväxtmotor i samhället, som med konkurrensmässigt lika villkor mycket väl kan hävda sig på marknaden, både nationellt och internationellt. Men då måste också rättvisa spelregler gälla.

Den småskaliga livsmedelsproduktionen är en växande del av jordbruket. Den bidrar till att göra Skåne till en attraktiv region. Det är dock angeläget att dessa producenter får möjligheter att utveckla sina produkter. Småföretagare har svårt att bära hela kostnaden för forskning och utveckling inom detta område. Det är därför angeläget att ett livsmedelsinnovationscentrum, som bidrar till FoU inom detta område, inrättas.

Trygghet och rättssäkerhet för god tillväxt

För att ett samhälle skall kunna få en god tillväxt krävs att människorna känner sig trygga och att det finns en hög rättssäkerhet. Därför är det beklagligt att det skett en försvagning av det svenska och skånska rättsväsendet under en lång tid av socialdemokratiskt styre. Värst är naturligtvis en ökad brottslighet och det lidande den medför. Otryggheten breder ut sig i samhället om man inte kan lita på att polisen hinner fram i tid när allvarliga våldsbrott begås eller ett rån sker.

Hela rättskedjan måste fungera för att tiden från brottsanmälan till dom skall kunna förkortas. Skåningarna skall kunna lita på att polisen når fram inom skäligen tid. Alla delar av Skåne skall ha rätt till den trygghet som polisär närvaro innebär och för att alla skall kunna känna trygghet måste brottsligheten minska och det brottsförebyggande arbetet förbättras. Nedläggningar av polisstationer försämrar möjligheten till samarbete mellan polis, skola, socialtjänst och lokala brottsförebyggande råd. Många medborgare känner också en frustration för att polisstationen – om den finns i kommunen – alltid är stängd när man behöver den som bäst. Tillgänglig och synlig polis är viktig för människors upplevda trygghet.

Skånsk polis känner i stor utsträckning till vilka de yrkeskriminella och farligaste personerna är. Polisen måste få tillräckliga resurser för att kunna punktmarkera dessa personer. Särskilda insatser måste göras mot ungdomsbrottsligheten, framför allt i de stora städerna på den skånska västkusten.

Även för de skånska företagen är ett fungerande rättsväsende viktigt. Vissa företagare får inte längre försäkra sin verksamhet eftersom försäkringsbolagen anser att t.ex. rånrisken är för stor. Polis och åklagare måste öka antalet uppkärlade brott för att förtroendet för rättsväsendet skall förbättras.

Ett Skåne med global dragningskraft

I en alltmer globaliserad ekonomi ställs nya krav på tillväxtpolitiken. Sverige behöver regioner som är globalt konkurrenskraftiga. Öresundsregionen har möjlighet att bli en sådan region. Redan nu ser vi hur viktiga investeringar i forskningsintensiv verksamhet sker i Malmö–Lund-området. Flera globala

Fel! Okänt namn på

företag har redan valt att placera sina nordeuropeiska kontor i Öresundsregionen.

En indikation på att denna utveckling fortsätter med ökad takt är att Copenhagen Capacity, som arbetar med att locka nya företag att etablera sig i Öresundsregionen, lyckades förbättra resultatet mellan 2003 och 2004 med 57 procent. Detta trots att företagsetableringarna ökade med 18 procent mellan åren 2002 och 2003.

Det är inom sektorer som utveckling, produktion, service och konsulenttjänster de flesta företagen arbetar. Man menar också att det finns ett särskilt stort intresse för Öresundsetablering i företag inom biotekområdet.

I Ystad växer nu ett långfilmscentrum fram. Detta kan bidra till integrationen i Öresundsregionen genom att vara attraktiv, inte bara för svenska utan också för danska och tyska filmproducenter. Vi bör iakttä de möjligheter som centret kan ge, men också de kraven på kompetensutveckling detta kräver.

Det är viktigt för tillväxten, jobben och välbefindandet i Sverige att Skåne ges bättre möjligheter att tillsammans med den västra delen av Öresundsregionen fortsätta vara en globalt intressant aktör.

Regeringen måste engagera sig för ESS

Någonstans i Europa skall en ny forskningsanläggning med världens mest kraftfulla neutronkälla etableras. Anläggningen som skall användas för avancerad materialanalys går under namnet ESS, vilket är en förkortning för European Spallation Source. Utöver de förväntade 500 fast anställda vid anläggningen beräknas årligen mellan 4 000 och 5 000 gästforskare utnyttja anläggningen.

ESS är ett internationellt europeiskt projekt som kan ses som ett viktigt led i arbetet att stärka Europas konkurrenskraft i den globala ekonomin. Projektet väntas därför få stöd från såväl EU som enskilda europeiska länder. Anläggningen kommer att få en central betydelse inom flera strategiska framtidsområden. Den totala kostnaden för projektet väntas uppgå till ca 1,5 miljarder euro (ca 15 miljarder SEK) och ESS skall vara klar att tas i bruk 2013.

Ett intensivt arbete har inletts för att ESS skall placeras i Öresundsregionen och starka skäl talar för Lund som etableringsort. Om anläggningen placeras i Lund skulle det betyda väldigt mycket för att stärka Skåne och Öresundsregionen som forsknings- och utvecklingsregion av internationellt sett mycket hög rang. Anläggningens storlek och den strida ström av gästforskare som förväntas, innebär dessutom mycket stora sidoeffekter i form av arbete, dynamik och företagande.

Det finns ett starkt stöd inom skånsk politik, näringsliv och forskarvärld för en placering av ESS i Lund. Den har nu ett brett skandinaviskt stöd, politiskt, akademiskt och från näringslivet. Det är mycket viktigt att också regeringen ser möjligheterna för Skåne och Sverige med en ESS-anläggning i Skåne. Regeringen bör på ett tydligt sätt engagera sig i arbetet för att få ESS till Lund. Den förhandlare som regeringen tillsatt borde få ett tydligare uppdrag att redan från början arbeta med målsättningen att placeringen av ESS

skall ske i Sverige och Lund. Hittills har den tänkta finansieringen av ESS utgått från att olika enskilda länder tillsammans bidrar med medel av sin forskningsbudget. Vi menar att finansieringen borde lyftas upp till EU-nivå. De europeiska forskningspengarna som finns i ramprogrammet borde mera strategiskt än i dag riktas just mot forskningsprojekt som kräver flera länders gemensamma insatser. Regeringen borde därför tillsammans med andra länder driva att en stor del av finansieringen av ESS sker med EU:s forskningspengar.

Skånes relation till EU

Skåne befinner sig efter utvidgningen av EU nästan i det geografiska centrumet av unionen. Detta ger Skåne en unik ställning i Sverige som borde tas till vara. Redan i dag finns mer än två färjeförbindelser mellan Skåne och Polen. Ett ökat samarbete både vad avser handel och turism men också utbildning och miljöarbete är viktigt för båda länderna. Det är viktigt för hela Sverige att Skåne har en hög profil inom den större nordeuropeiska regionen bestående av södra Sverige, Danmark, norra Tyskland och Polen.

Stärk forskningssamarbete i Öresundsregionen

Skåne har rent geografiskt ett mycket intressant läge i den europeiska ekonomin. Men läget är intressant, inte bara geografiskt, utan också om man tittar på ekonomins sammansättning. Inom flera av de viktigaste framtidsbranscherna tillhör skånska företag och skånska forskare den europeiska eliten. I Öresundsregionen har starka kluster vuxit fram inom framtidsbranscher som t.ex. livsmedel, medicin och bioteknik. Svenska och danska staten borde stärka forskningssamarbetet inom dessa och andra för regionen viktiga områden t.ex. genom att undersöka möjligheten till gemensamma forskarskolor och genom att stödja andra gemensamma forskningsinsatser, speciellt mellan industri och universitet.

Öresundsuniversitetet (ett samarbete mellan tolv svenska och danska högskolor och universitet) skapar fantastiska möjligheter för studenter och forskare. Men det finns fortfarande hinder kvar som måste rivas för att ta till vara möjligheterna fullt ut. Bland annat måste man harmonisera en del regler för t.ex. hur studierna skall värderas. En utveckling av Öresundsuniversitetet skapar möjligheter att bibehålla och stärka regionens ställning i viktiga framtidsbranscher.

Universitet och högskolor måste naturligtvis alltid ha stor frihet och självständighet. Men statens ansvar ligger i att undanröja hindrande regler för poängberäkning och värdering av examina och kurser, hinder som försvårar ett organiserat samarbete över gränserna. Målet borde vara att det inte skall vara svårare att under studietiden växla mellan ett danskt och ett svenskt universitet än det är att växla mellan olika universitet inom respektive land.

Fel! Okänt namn på

Danska och svenska staten har här en viktig uppgift att gemensamt diskutera vilka regler och bestämmelser som kan samordnas.

Vidare borde svenska studenter erbjudas samma möjlighet som de danska studenterna vad avser stöd för resor över sundet.

Stockholm den 3 oktober 2005

Lars Lindblad (m)

Cristina Husmark Pehrsson (m)

Peter Danielsson (m)

Margareta Pålsson (m)

Ewa Thalén Finné (m)

Ulf Nilsson (fp)

Torkild Strandberg (fp)

Allan Widman (fp)

Kenneth Lantz (kd)

Lars-Ivar Ericson (c)

Tobias Billström (m)

Anne-Marie Pålsson (m)

Carl-Axel Roslund (m)

Tina Acketoft (fp)

Christer Nylander (fp)

Marie Wahlgren (fp)

Peter Althin (kd)

Tuve Skånberg (kd)

Johan Linander (c)